پازارایرتسی　　فی ۲۸ ذالقعده سنه ۱۳۲۹　　وفی ۷ تشرین ثانی سنه ۱۳۲۷

جمعیت علمیهٔ اسلامیه نك ناشر افکاریدر

صاحب امتیاز :　　سرمحرر :　　مدیر مسئول
فاتح مجیز درسعادتلرندن　　فاتح مجیزدرسعادتلرندن　　مکتب قضاة معاملرندن
استانبول مبعوثی　　توقاد مبعوثی　　کلیسلی منیر
مصطفی عاصم　　مصطفی صبری

مندرجات

مصرده کی اخوانمزه تشکر　　جمعیت علمیهٔ اسلامیه
استانبول مبعوثانی　　. . . .
تدقیق مؤلفات هیئت محترمه سنه　　. . . .
اسلامده سعی عمل　　حافظ حسین
تدنی یه طوغری　　عثمان نوری
تاریخ اسلام　　طاهر بولوی
شیخ الاسلام افندی یه　　نجم الدین
اخلاقده بحران　　علی طیار
محق بر افاده　　عبدالرحمن ذکی

متفرقه

قره حصار صاحبی　　حاج ا محمد
تقدیر　　. . .

نسخه سی ۱ غروش

آبونه اجرتی (پوسته اجرتیله برابردر)

استانبول وولایات ایچون :　　ممالك اجنبیه ایچون :
برسنه لکی ۵۰ غروش　　۱۳۰۰۰ فرانق
آلتی آیلغی ۲۵ »　　۶۰۵۰ »

درج اولنمیان اوراق اعاده ایدلمز

قارئلرمزه

اکثر مقالاته آیات کریمه واحادث نبویه درج ایدلمش بولندیغی نظر اعتباره آلنه رق رعایتسزلکده بوللنامسی رجا اولنور.

عمانلی مزیت اقتصادیه مطبعه سی
- باب عالی قارشوسنده نومرو ۷۷ -

صورتلرده موجودیتی تمادی ایدوب طوروبرسه تدقیق مؤلفات هیئتنك نه‌اسنه برلزوم تصور اولنه‌بیلرمی ؟ ایش باشه قالدقدن صوکره هرکس ، مشکلی برعالمه . برقاضیه حل ایتدیره‌مزمی ؟

قالدی‌که حصر آمؤلفات دینیه‌دن معدود اولیان اثرلردن بعضیلرینك مندرجاتنده‌کی خلاق شرع شریف افوالدن طولایی هیئت محترمه‌یی شوراده مؤاخذه ایده‌جك دکلز .

اصل تأثرمز اونقطه‌ده‌در که علوم دینیه‌یه دائر نشر اولنان بعض کتابلرده خلاف منقول وحتی مخل آداب شرعیه برطاقم مندرجات بولندیغی حالده بونلر دخی هیئت محترمه‌نك تدقیق وتنقیدندن آزاده قالیور .

بونی ده کیمه‌م! دین رسمیسی، اسلام اولان حکومت سنیه‌نك ، تدریسات دینیه مقرری اولان مکاتب ابتدائیه ورشدیه‌سنده . رسمی پروغرامه ادخال ایدیلان کتابلر آره‌سنده‌ده بوقبیل رساله‌لری کوردیکمز زمان آرتق بودرجه‌ده‌ده مسئله. هیئت محترمه‌نك هنوز دائره‌وظیفه‌سنه داخل اولمامش می عد ایدرم ؟

کچن سنه وبوسنه مکاتب رشدیه‌یه علوم دینیه‌تدریس ایچون معارف اداره‌سنجه انتخاب اولنان بعض کتابلره باقیورز :

تدقیق مؤلفات هیئتنك لطفاً منظور تنقید ویاتصحیحی اولمامش ! مندرجاتنده منقولاتدن کچ حتی معقولاته‌ده مخالف سوزلر، اداب شرعیه‌نك قطعیاً . اعده ایده‌میه‌جکی بعض تعبیرلر موجود بولندیغنه قیز مکتبلرینه‌ده تشمیل ایدیلان بوکتابده کبار رجال مسلمینه خاص ومنحصر بر طاقم فقره‌لرده کورنجه بودوشونجه‌سز حالمزدن عجبا کیملرك محجوب اولمسی لازم کلدیکنده متحیر قالیورز. تدقیق مؤلفات هیئت محترمه‌سنده حالا حرکت یوق !

ارباب انصافدن برطاقم معلمین وبرجوق اولیای اطفال شو حالمزدن اظهار تأثر ایدییور وبالنتیجه سالف الذکر بعض کتابلر ارتق لاجل التدقیق هیئت محترمه‌یه تودیع اولنیور .

الآن بوکتابلر حقنده قطعی برمعامله ونتیجه یوق!

صورهٔ ! کتب شرعیه‌نك بعد التدقیق باصلمش حقنده‌کی قوانین موجوده . الفظ نی معنامیدر ؟

تدریسات دینیه مرکزی اولان مکتبلرده‌کی کتابلر . بوقیود رسمیه‌دن مستثنامیدر ؟

هیئت محترمه‌نك مساعده‌سیله انتشار ایدن کتابلرواردر ایکن اوقبیل کتابلرك اطفال مسلمینه رسماً اوقوتدیرلمسی ـ ارباب انصافه ـ سزامیدر ؟

امید ایدرزکه (حقیقتدن واز کچه‌میان) افضل . شو مسئله‌لری نظر اعتباره آلهدق دین مبینه خدمتدن کیری قالمزلر .

اسلامیتده سعی وعمل

شریعت اسلامیه نظرنده سعی یك اهمیتلیدر. حرف وصنایعه أك اول لازم اولدیغی درجه اعتبار وشرف ویرن شریعت غرای احمدیه اولمشدر .

اصحاب کرامدن ابن مسعود رضی‌الله عنهك لسان حقایق افشان نبویدن روایت ایلدیکی | طلب الکسب فریضة علی کل مسلم ومسلمة | حدیث شریفی که | حرف صنایعدن برینه تشبث ایله استحصال ثروت ایتمك ارکك قادین هرمسلم ارزرینه فرضدر | مأل حکمت اشتمالنده‌در. رعنا کوسترپورکه سعی، دیانت اسلامیه نظرنده‌بر فریضه. بر فریضهٔ اجتماعیه‌در .

دیکر بر حدیث نبوی‌ده دخی | طلب الکسب بعد الصلوة المکتوبة | وارد اولمش واهل اسلام ایچون فرض اولان صلوتك عقیبنده فریضهٔ اکتساب ثروت کدیکی بیان بیورلمشدر .

فخر کائنات افندمزك ارتحالندن صوکره | خلفای راشدین | عنوان مبجلی ایله مقام جلیل خلافتی احراز بیورمان ذوات علویت صفات تجارت وکسب ایله اشتغال بیتوررلردی .

مجتهدين اسلاميه‌نك سر افراز اولدقلرندن بولنان محمد بن حسن حضرتلرندن نقلاً محمد بن سماعه | طاب الكسب فريضة كما ان طاب العلم فريضة | يعنى تحصيل علم ناصل فرض ايسه تحصيل ثروته فرضدر . ديمشدر .

« خلاصه » نام كتابده تجارت . زراعت . صناعت كبى طرق متنوعه كسبك مساوى اولوب هيچ بريسى ديكرينه ترجيح ايديلهميه جكى كوسترلمش وبوخصوصده علماى اسلاميه‌نك همان متفق الرأى اولدقلرى بيان ايدلمشدر . نظر شرعشريفده تجارت مرغوبدر . چونكه بر حديث عالى‌ئ نبويده «التاجر الصدوق مع الكرام البررة» بيوريلهرق معاملات ومناسبات تجاريه‌سنده صدق و استقامتى رهبر حركت اتخاذ ايدن تاجرك متقيلر زمره‌سندن اولديغى بيان ايدلمشدر .

زراعت وحراثت معتبردر . چونكه انبياى عظام و اكابر ملت آنكله اشتغال بيورمشلردر . صناعت محترمدر . چونكه « الحرفة امان من الفقر » حديث نبويسى ايله حرف وصنايعك آتش فقر و احتياجه قارشو باعث امن و استراحت اولديغى كوسترلمش وصنعته تشويق بيورلمشدر .

فقهاى عظام حضراتى استحصال ثروته مراتب متفاوته تعيين ايتمشلردر : برنجيسى كندى نفسه و اولاد وعياله ومديون ايسه اداى دينه كفايت ايده‌جك قدر ثروتك استحصالى اوغورنده صرف مساعيدر كه بو ، فرض درجه‌سيدر .

ايكنجيسى مستحب درجه‌سيدركه اقربا وتعلقاتنه وارباب فقر وضرورته مواسات نيتيله مقدار كفايه‌دن فضله اولهرق اكتساب اموالله صرف مساعى ايدلليدر . حتى بر كوشهٔ ازوايه چكيلوب عبادات نافله ايله مشغول اولمقدن ايسه فضله ثروت استحصاليله اشتغال ايتمك اولى و افضلدر . زيرا عبادتك منفعت اخرويه‌سى عابدك شخصنه منحصر اولديغى حالده ، استحصال ايديلن ثروتك منفعتى كاسب ايله برابر جمهور خلقه ، مملكته عام وشاملدر .

بوحكمته مبنيدركه | بر يوزنده انسانلر جناب حقك عائله‌سيدر . هر كيم اونك عائله‌سنه دها فائده‌لى اولورايسه آنى سائرلرندن زياده سوهر | مألنده اولان | الناس عيال الله فى الارض واحبهم اليه انفعهم لعياله | حديث شريفى لسان قدسى بيان نبويدن صادر اولمشدر .

اوچنجى درجه‌سى مباحدر ، كه تجمل وتزين ودبدبه و احتشام مقصديله مال قازانمقدر . [نعم المال الصالح للرجل الصالح | بيورمشدركه « اخلاق جميله صاحبى اولان رجل صالحه مال حلال نه‌كوزل ياراشور » ديمكدر .

اما نظر شرعشريفده ، اجراى شر ومفسدت وفخر وتعظم فكريله استحصال اموالله چالشمق ممنوعدر . بوندن بشقه دين اسلام اسرافك فنالغنى ارائه وتعيين ايله اقتصاده دخى كوزل يوللر آچمشدركه بعدما صره‌سى كلدكجه عرض ايده‌جكم .

اقوام اسلاميه اشبو قواعد كنديلرينه رهبر اتخاذ ايدرك هيچ بر وقت طريق ترقيى براقمامشلردر .

حكمداران اسلام جدوللر آچهرق ، قيولر حفر ايتديرهرك . صو منبعى كشف ايدنلره مكافات نقديه ويرهرك حراثته معاونت ايدرلردى . ارض فلسطينده وممالك ايرانيه‌ده مسلمانلر بولدقلرى صنايع قديمه‌يى بالجمله ممالك اسلاميه‌يه نقل واصلاح ايتديلر . بوصورتله مدنيت حاضره‌ده‌كى صنايعك اساسى وضع ايلديلر . هند وچينك هنرور وصنعتكار اهاليسندن آوروپا اقوام وحشيه‌سنه قدر باجمله خلق ايله مناسبات تجاريه‌ده بولنورلردى . اتبعهٔ تجاريه‌لرى بحراً سفينه‌لر واسطه‌سيله برادوه‌لر ايله نقل ازلنوردى .

آوروپا ملتلرى نزدنده مساعئ صناعيه‌يه لزومى قدر اهميت عطف ايدلديكنى كورمك ايچون اون سكزنجى قرنك نهايتنه . اون طقوزنجى قرنك بدايتنه قدر انتظار ايتمك لازم كليوردى .

الحالة هذه مدنيتك دروهٔ قصواسنه واصل اولمش

اولان آوروپا اقوامنده سعی حقنده بر چوق ظنون باطله واردی . انسانلرك موجودیت ورفاهیتنك اساسنی تشکیل ایدن سعیك قدر ومزیتنی بك کیچ تقدیر ایتمشلردر .

شوراسیده شایان قید ونذکاردرکه زمانمزده آوروپا افکار علمیه‌سنك بر قسمی اولکی تفریطدن دیکر بر افراطه دوشهرك سعیه لزومندن زیاده اهمیت ویرمکده‌درلر. آنلر علوم وفنونك . مخترعات وکشفیاتك ، جمع وتزیید سرمایه خصوصنده‌کی اقتصادك اهمیتنی تقدیر ایده‌میورلر.

طرق صناعیه‌دن هر هانکی بریله استحصال ایدیلن تمتعك منحصراً آنی استحصاله چالیشان عمله‌یه عائدیتی فکرینه ذاهب اولیورلر . وحتی بوتمتعدن بر قسمنك بالافراز صاحب سرمایه‌یه ویامتعهده ویا مخترعه اعطاسنی غصب عد ایدییورلر . بونلرك بطلان افکاری بالبداهه معلوم اولدیغندن تفصیلاتنه کیریشمیه‌جکم .

دیانت اسلامیه ایسه معتدل سوسیالیستلك اساسنی محتوی اولدیغی ایچون کرك سعیه وکرك سرمایه‌یه حصه افراز ایلدیکی کبی « وفی اموالهم حق للسائل والمحروم » ـ زنکینلرك اموالنده فقرا محرومینك حقی واردر . ـ آیت کریمه‌سی ایله زکات مفروضه و صدقه حقنده وارد اولان وسائر بیانات قرآنیه‌ونبویه، عجزه‌یه وارباب احتیاجه مرحمت ومعاونت ایدلمسنی آمردر .

اون سکزنجی عصرك نهایتلرینه قدر آوروپاده ترقیات اقتصادیه وقوعه کلهمسی سربستئ سعیك موجود اولمامسندن و اسارت اصولنك جریانندن نشئت ایتمشدر. اقوام غربیه اسقلاواژ . سرواژ . آنغاریه ، اقامت مجبوریه مجبوری چراقلق اصوللرینی نیجه مشکلات ایله کچیرمك بوکونکی سربستئ سعی ، سربستئ اقامت . سربستئ صناعت درجه‌لرینه واصل اولهبیلمشدر. ساعینك سربستیسی علم اقتصادك قاعدهٔ اساسیه‌سی وصنایعك روحی مثابه‌سنده ایکن اشبو قاعدهٔ اقتصادیه و اخلاقیه‌یه بك چوق تجربه‌لردن صوکره قناعت حاصل ایده بیلدیلر . شریعت اسلامیه‌نك ورودندن اول عرب جاهلیه نزدنده اسارت اصولی اشنع بر صورتده موجود ایدی . دین جلیل اسلام بو اصولی تحدید ایتدی ، تصعیب ایتدی . تحدیدی سبب رقیت جهتندندر .

شریعت مطهرهٔ احمدیه‌ده اویله بورج ایچون ویا ضرورت الجاسیله اسارت میدانه کتیرملك ممکن دکلدر . حر اولان بنی آدم بیعه‌محل اولمدیغندن آنك بیعی باطلدر. اسارت یالکز حربیلرله ایدیلن محاربه‌ده استیمان ایتمه‌رك ویا استیمان ایدنلردن برینه التجا ایلمیه‌رك حرباً ضبط ایدیلن کیمسه‌لر حقنده وبك محدود بر صورتده ابقا ایدلمشدر . تصعیب ایتمسی دخی معامله جهتیله‌در .

اقوام سائره‌ده اسرا حیوان مثابه‌سنده اولوب آکا مالك اولان کیمسه‌هرنه ایسترسه یاپه‌بیلور ، حتی اولدیرمکده مأذوندر . شریعت اسلامیه‌ده ایسه جمله انسانلر درکاه اولوهیتده مساوی اولدقلرندن اسرانك صاحبی اولان کیمسه آنك مالکی دکل محافظیدر . آنك هر درلو حقوق شرعیه‌سنه رعایتله مکلفدر . کوله‌نی اولادندن فرقلی طوتهمز ، شرعاً مجاز اولان یرلرده دخی اولاد حقنده مشروع و واجب اولان درجه تجاوز ایده‌مز . بو ایسه اسیر آلمق دکل ، اسیر اولمق دیمکدر . بوندن بشقه شریعت احمدیه اسرانك اعتاقی افضل عبادتدن عد ایتمشدر . کوله آزاد ایتمك کفارت انواعندندر ـــ.

اقوام قدیمه‌ده اسارت اصولنك اسباب تأسیسی ـــ.

جمعیت بشریه اسارت اصولنك میدانه کلمسنه برطاقم اسباب تأثیر ایتمشدرکه باشلوجه‌لری بروجه آتی بیان اولنور .

برنجیسی محاربه‌در . ازمنهٔ عتیقه‌ده ایکی قوم بینده محاربه وقوعنده غالب اولان طرف مغلوب اولانطرفی برفرد براقمامق اوزره‌قتل و اولادوعیالنی سیر ایدرلردی. بوکا دائر تاریخ قدیمده وتوراتده بك چوق مثاللر ارائه ایدیلمکده بیلور . بعده مغلوبلری قتل ایتمه‌رك اسارت طریقیله

غالبلرك مملكتلرینه نقل ایتمك عادتی میدانه كلمشدر . فراعنهٔ مصریه مصرده كائن فرعون تپه‌لری نامیله معروف احراملرك انشاسنده وخدمات سائره‌ده فتح ایتدكلری ممالك اهالیسندن یوز بیكلرجه اسرایی استخدام ایدرلردی. آثوری حكمدارلری طرفندن بنی اسرائیلك كرارآ خراسان وبابل جهتلرینه نقل ایدلمكلری دخی بو قبیلدندر . عادات اقوام كسب ملایمت ایتدكجه مغلوبلری ممالكلرندن اخراج ایتمز اولدیلر . شوقدركه حقوقلری وحریتلری سلب. اموال ذاتیه‌لری غصب اولنور وعائلر ایچون چالشدیریلوردی .

تاریخ حربده ممالك مفتوحه اهالیسنك حقوق وحریتلرینی كندیلرینه ترك ایدرك یالكز حق حاكمیتلرینی نزع ایتمك درجه‌سنده‌كی ترقی شریعت اسلامیه‌یه ابراز ایتمشدر .

ایكنجیسی بورجدر. علی الخصوص یونانیلرده بر مدیون ایفای دیندن عاجز قالدیغی صورتده داین آنی اسیر مقامنده صاتار و استیفای دین ایدردی . اوچنجیسی ضرورتدر . فقر و احتیاجك الجاسیله اهالی نفسلرینی وچوجقلرینی صاتارلردی .

اسلامیتده سعی وعمله ویریلان اهمیتی فائضك حرمتی مسئله‌سیده بزه واضح صورتده آكلاتیور ة

اوت فائض ایله اچهویرمك حرامدر اسباب حرمتدن بری آنك سعی وعمله مانع اولهبیلمسیدر . چونكه زنكین بر آدم اچهسنی استرباح ایدرایسه كسل وراحتی اختیارایتمش اولارق حالشمقدن كیرو قالمقله برابر بوش وقتلرینی حفظ ولذایذ نفسانیه‌یه صرف ایله صحت بدنیه‌سنی تهلكه‌یه اوغرامق احتمالی قویدر لكن ثروتی . زراعت: صنعت. تجارت كبی منافع عمومیه‌ده قوللانمق كیمسه سیروسفر وسعی عمل فوائدی ایله انجابنه كوره مستفید اولمقدن باشقه مشاغلنه اتباعی نوعنی اجرت استخدامیه ایله تشریك وآنلریده سعی واكتساب وسیله‌سیله ضرورتدن ومرض عطالتدن وقایه ایدوب « كاسب الله سوكیایسیدر » و « خلقك ایسی خلقه انفع اولاندر » مألفنده اولان احادیث شریفه‌ده كی مزیتلری احراز ایله برابر كندی صحت وعافیتنه‌ده خدمت ایتمش اولور . صاحبنك استعمالنه امكان اولمیان یتیم ووقف مالارینك تنمیه‌سی جوازی اولمایده سعی وعمله امكان ومحل بولنامقدندر .

فاتح درسعامارندن ومكتب حقوق
مأذونلرندن دمیر حصارلی
حافظ حسین

تدنی یه طوغری

انسانلر مجبول بولندقلری حالات فطریه. عادات طبیعیه‌لری اعتباریله استقبال ایچون چالیشیر . ورفاه ایچون یاشار هرحالده یارینی بوكوندن ایی كورمك امیدیله متسلی اولور. انسانلرده تسلیت بخش اولان امیدلرك بری بلكه الیرنجیسی‌ده هرصنف انسانك كندی انتساب ایتدیكی مسلكك ـ كرك شخصی وكرك اخلاقی منفعتنه ـ ترقی وتعالیسنی كورمك وبوامنیه اوغورنده چالشمقدركه خلافنده حركت ایدنلر نعمت ناشناسلق . نانكورلك ایله اتهام اولنور . هرصاحب مسلكك كندی مسلكنده اسلافنه رحمت اوقوده‌جق . مسلكك تعالیسنه خدمت ایده‌جك ذواتك یتشمسی خصوصنده بذل مجهود ایتمسی همان انسانلغك برلازم غیر مفارقی حالنه كلمشدر .

شو مقدمه‌یی بسیط وایراددن مقصدم شو كونلرده مدرسه‌لرك احوال روحیه‌سنده حاصل اولان پریشانی. دوام خصوصنده حاصل اولان تكاسل درس وكالت علیه‌سی هیئت كرامنك عقولرینه مغروراً بزمده سكوتمزی اخلاله سبیت ویرمشدر . ذاتاً بزسكوت ایتسه‌ك عالم سكوت ایتمیور . چونكه بوخصوصده ایدیلان شكایات قولاقلری دولدیردجق درجه‌یی بولمشدر . معهذا اهمیت ویرنده